

Motion till riksdagen 2025/26:442

av Serkan Köse (S)

Nationell strategi mot barns ekonomiska utsatthet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till en nationell strategi för att minska den ekonomiska utsattheten bland barn och barnfamiljer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige är ett av världens rikaste länder, men trots det lever alltför många barn i ekonomisk utsatthet. Enligt Statistiska centralbyrån (SCB) levde 145 000 barn under 18 år i hushåll med låg inkomststandard år 2023. Det innebär att dessa barn lever i familjer där inkomsterna inte räcker till en skälig levnadsnivå, efter att nödvändiga utgifter som boende har betalats. Även om antalet minskat över tid, är det fortfarande ett allvarligt problem med både sociala och långsiktiga konsekvenser.

Rädda Barnen uppskattar att omkring 200 000 barn i Sverige lever i ekonomisk utsatthet när både låg inkomststandard och försörjningsstöd räknas in. Situationen har förvärrats i kölvattnet av stigande priser, räntekostnader och en svag arbetsmarknad. Enligt en Sifo-undersökning genomförd våren 2024 på uppdrag av Rädda Barnen har 42 procent av ensamstående föräldrar med låg inkomst tvingats låna pengar till grundläggande behov, som mat och kläder. 20 procent uppger att de någon gång de senaste sex månaderna inte haft råd att äta sig mätta. Det är uppgifter som borde få vilken regering som helst att reagera.

Barn i ekonomisk utsatthet löper större risk att hamna i utanförskap. De har ofta sämre hälsa, svårare att klara skolan och lägre framtidstro. De riskerar att hamna i en ond cirkel av ojämlikhet redan från start. Enligt Eurostat drabbades 5,6 procent av barn under 16 år i Sverige av materiell och social fattigdom under 2024. Det är färre än EU-genomsnittet, men varje barn som växer upp i fattigdom i vårt land är ett misslyckande, inte för barnet, utan för samhället.

Sedan 2020 är FN:s barnkonvention svensk lag. Det innebär att staten har ett tydligt ansvar att säkra varje barns rätt till skälig levnadsstandard, tillgång till mat, kläder, bostad och utvecklingsmöjligheter. Den ekonomiska utsattheten för barn är därmed inte bara en välfärdsfråga. Det är en fråga om barns rättigheter.

Det finns i dag inget sammanhållet nationellt grepp för att minska barnfattigdomen i Sverige. Olika myndigheter och kommuner gör insatser, men helheten saknas. För att kunna minska barnfattigdomen långsiktigt behövs en nationell strategi som inkluderar såväl socialpolitik, skola, hälso- och sjukvård som bostads- och arbetsmarknadspolitik. En sådan strategi bör bygga på aktuell statistik, forskning och barns egna erfarenheter.

Vi måste göra mer, inte bara för att lindra symptomen, utan för att bryta mönstret. För att ge varje barn i Sverige en rättvis chans till en bra start i livet.

Serkan Köse (S)